

Alkotmánybíróság
1535 Budapest, Pf. 773.

Ügyszám: IV/1375-1/2019.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 1 3 7 5 - 2 / 2019	
Érkezett: 2019 OKT 04.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 0 db	lu

A 2019. augusztus 7-én kelt alkotmányjogi panaszaim kapcsán a szeptember 5-én átvett hiánypótlási felhívásra az alábbi beadványomat terjesztem elő:

Alkotmányjogi szempontú indokolás kiegészítése

A támadott határozat ill. jogszabályi rendelkezések a korábban előadottakon túl a következők miatt sértik az Alaptörvényben biztosított jogaimat:

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az eljárás tisztessége csak az egész eljárás teljességének figyelembe vételével állapítható meg. Beadványomban fontos megemlíteni azt a körülményt, hogy az ügyészség folyamatosan próbálta ellehetetleníteni az eljárást, a nyomozást jogellenesen megszüntette, bizonyos terhelő körülményeket nem vizsgált. A terhelt személy a bírósági tárgyalás során úgy nyilatkozott, az ügyészek volt évfolyamtársai.

A bírósági eljárás során is megmagyarázhatatlan dolgok történtek. Véleményem szerint a bíróságnak ügyelnie kell nem csak a független és pártatlan, tisztességes eljárására, hanem annak látszatára is (pl. Sramek kontra Ausztria, § 42 vagy Clarke kontra Egyesült Királyság). A feljelentést követő **több mint 5 évvel, 2017 novemberében hozta meg az első fokú bíróság a pótmagánvádammak helyt adó, a terheltet elítélő döntését.** A vádlott fellebbezése folytán a másodfokú bíróság új eljárásra kötelezte az első fokú bíróságot. Az ügyet új bíró kapta, aki minden egyes tárgyaláson a felektől azt kérte, egyezzenek meg. Kinyilvánította véleményét, hogy szerinte csak az elkövetési érték kérdéses, és kérte, indítványozzuk ennek meghatározására szakértő kirendelését. Ezt követően valami történhetett, hiszen indítványunkat a bíróság elutasította, és a vádlottat felmentette. (akkor miért kellett volna megegyeznünk?)

Döntését a Szerzői Jogi Szakértői Testület véleményére alapozza, és figyelmen kívül hagyja azokat a szintén csatolt vagy hivatkozott jogerős bírói döntéseket, amelyek szerint az eljárásban felmerült dokumentum szerzői műnek minősül.

A bíróság eljárása tehát nem felel meg az Alaptörvény követelményének. A pártatlanság is megkérdőjelezhető, de a függetlenség és a tisztességesség követelménye is sérül.

„A tisztességes eljárás” (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint igazságos tárgyalás), hanem az Alkotmány alkotmányi rendelkezéseiben foglalt követelményeken túl – különösen a büntetőjogra és eljárásra vonatkozóan – az 57. § többi garanciájának a teljesedését is átfogja. Sőt az – 57. §-a tartalmához és szerkezetéhez mintát adó eljárási garanciákat alkalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan” avagy „nem tisztességes”. [6/1998. (III. 11.) AB határozat]

Különösen méltánytalanak tartom, és lényegében elestem attól a jogtól, hogy jogaimat független bíróság bírálja el. Mind az ügyészség, mind a megismételten eljáró bíróságok **határozatukban nem mérlegeltek, hanem szolgai módon döntöttek a szakértői vélemény alapján. Nem indokolták meg** (pedig a tisztességes eljárásnak az is része), hogy miért nem értenek egyet a korábban eljárt polgári bíróságok döntésével és érvelésével, csak kijelentették, hogy a polgári ítélet nem köti a büntetőbíróságot. A szakértői vélemény viszont köti a bíróságot, ahogy az ítéletből kiderül – a jogszabály rendelkezései ellenére.

Ennek következtében jelen esetben a büntető bíróság szakértői vélemény alapján hozott polgári bíróságok jogerős határozatával **ellentéttest döntést jogkérdésben**. Viszont amennyiben a büntető bíróság gyakorlata helytálló lenne, abban az esetben minden szerzői jogi kérdésben a Szerzői Jogi Szakértői Testületet kellene szakértőként kirendelni a bíróságoknak, és ebben az esetben a Szerzői Jogi Szakértői Testület által eldöntött jogkérdést a bíróságoknak csupán ítéletbe kellene foglalnia!

Az indokolás fontos, hogy a jogállamban megkövetelt **átláthatóságot és objektivitást** biztosítsa, elejét vegye az önkényes döntéseknek, és a bíróság tekintélyét is megtartsa. [Taxquet kontra Belgium, § 90)

Valamely részletkérdésre vonatkozó indokolás teljes elmaradása nem, míg egy lényegesebb kérdésre vonatkozó hiányos indokolás viszont az Egyezmény 6. Cikkében biztosított jog megsértését idézi elő, A Bíróság az **indokolások fogyatékoságának** foka tekintetében kijelölte azt a határvonalat, amely elválasztja az Egyezménynek megfelelően indokolt határozatokat az Egyezményt sértő hiányos vagy fogyatékos indokolást tartalmazó határozatoktól. Ennek során a Bíróság elvi élel szögezte le, hogy az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné. {Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91.; 1994. december 9.; § 27. ; Ruiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91. ; 1994. december 9. ; § 29. ; Garcia Ruiz kontra Spanyolország, 30544/96.; 1999.

január 21.; § 26.; Hin'isaari kontra Finnország, 49684/99.; 2001. december 25. : § 30. ; legutóbb megerősítve: Sholokhov kontra Orményország és Moldova, 40358/05.; 2012. július 31. ; § 67.)

Bíróság ugyanakkor azt is elvi élel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alaposággal vizsgálja meg. és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit **további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben.** (Helle v. Finnország, 20772/92.; 1997. december 19. ; § 60. ; Karakasis v. Görögország, 38194/97.; 2000. október 17. ; § 27. ; Boldea v. Románia, 19997/02.; 2007. február 15. ; § 30. ; Tacijuet v. Belgium, 926/05

A tisztességes eljáráshoz való joggal szemben *nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél.* [14/2002. (III. 20.) AB határozat, 14/2014. (V. 7.) AB határozat].

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikke szerint *mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában.*

A szakértő semlegességének hiánya, összekapcsolódva az eljárásban betöltött pozíciójával és szerepével, az egyik fél javára billentheti a mérleg nyelvét az eljárásban, sértve a fegyveregyenlőség elvét (Sara Lind Eggertsdottir kontra Izland, § 53). A szakértő döntő pozíciót foglalhat el az eljárásban és jelentős befolyással lehet a bíróság értékelésére (Yvon kontra Franciaország, § 37).

A Mantovanelli kontra Franciaország ügyben az, hogy **a kérelmezők nem tudtak hatékonyan észrevételeket fűzni a szakértői vélemény megállapításaihoz, amely szakértői vélemény a legfőbb bizonyíték volt az ügyben, sértette a 6. cikk 1. bekezdését.**

Esetünkben **a szakértő kirendeléséről sem kaptunk tájékoztatást, így észrevételeket sem tehettünk.** Ráadásul a **Szerzői Jogi Szakértői Testület állásfoglalása ellen nincs helye ellenbizonyításnak, ellen szakértésnek, jogorvoslatnak.** [az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (Isz.) 35. §, a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 101. § (1) bekezdése és a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése]

Az Alaptörvény fenti rendelkezései szerint a jogvitákban a bíróságok döntenek. Azzal, hogy a megtámadott jogszabályi rendelkezések felhatalmazást adnak a Szerzői Jogi Szakértői Testületnek arra, hogy a szerzői joggal összefüggő „bármely jogvitában”, bármely „kérdés”-t illetően szakvéleményt adjanak, felhatalmazást adnak arra is, hogy egy művet a szerzői jogi alá esőnek vagy azon kívül esőnek nyilvánítsanak. Ezzel **viszont érdemben, a peres ügy jogalapját, büntetőeljárásban a keretdiszpozíciót érintően, jogkérdésben nyilvánít véleményt, és elvonja a bíróságoktól ezt a hatáskört.** Amint a testület olyan véleményt ad, hogy az adott dokumentum szerzői mű vagy épp nem szerzői mű, előrevetíti a bírósági

ítéletet. Üres színjátékká vált a bíróság eljárása, az előrehozott bírósági ítélet miatt. Másként fogalmazva, **az állam lényegében „kiszervezte az igazságszolgáltatást” az SZJSZT részére.**

Míg a jogkérdés eldöntésére létrehozott bíróság ítélete ellen van jogorvoslati lehetőség, addig a Szerzői Jogi Szakértői Testület állásfoglalása ellen nincs helye ellenbizonyításnak, ellen szakértésnek, jogorvoslatnak. Mintha egy közigazgatási szerv döntést hozna, és a bíróságnak azt mint bizonyítékot kellene értékelnie, és ellentétes bizonyítási lehetőség hiányában tényként elfogadnia. **A szakértői testület hozza meg az ítéletet a bíróság helyett,** mindenfajta jogorvoslati lehetőség nélkül.

A testület természetesen véleményt nyilváníthat nem jogkérdésben, hanem ténykérdésben, pl. milyen mértékű a művek egyezősége, a másolt példányszámok és a piac figyelembevételével milyen összegű lehet az okozott kár, stb.

A Tatabányai Törvényszék jogerős, megtámadhatatlan döntésében képes volt kijelenteni a következő **nyilvánvaló butaságot:**

Nyilvánvalóan nem jogkérdés, hanem ténykérdés annak megállapítása, hogy az adatvédelmi tájékoztató az Szjt. hatálya alá tartozik-e.

Mintha a bíróságnak nem lenne teljes jogköre, hanem az SZJSZT döntését kellene megerősítenie. Hasonló ügyben az EJB kimondta, hogy nincs teljes hatásköre a bíróságnak, és csak arra csak arra volt joga, hogy felülvizsgálja, hogy a közigazgatási hatóságok diszkrecionális döntési jogosítványukat a jog tárgyával és céljával összeegyeztethető módon gyakorolták-e (Obermeier kontra Ausztria, § 70);

Tisztességtelen az eljárás amiatt is, mert **nincs lehetőség arra, hogy a másodfokú bíróság jogerős döntése ellen – az eljárás pótmagánvádas jellege miatt – felülvizsgálati kérelemmel éljek.** Egy eljárási hiba csak akkor orvosolható, ha az érintett döntést felülvizsgálhatja egy független bírói fórum, amely teljes hatáskörrel rendelkezik és biztosítja a 6. cikk 1. bekezdésében foglaltak érvényesülését. E tekintetben a fellebbviteli bíróság felülvizsgálati hatáskörének terjedelme a fontos, amit az ügy körülményeinek fényében kell vizsgálni (Obermeier kontra Ausztria, § 70)

Az **egyenlő fegyverek elvéből** következik az is, hogy amennyiben az ügyésznek joga van felülvizsgálatot kérni a jogerős döntés ellen, akkor ez a **jog illesse meg a pótmagánvádlót is.**

Az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog magában foglalja azt is, amely minden egyéb szakterületi ágon működik, és a Be. is erre lehetőséget ad, hogy **másod szakértőt** vegyen igénybe a bíróság, vagy másod magánszakértői véleményt biztosítanak az eljárás résztvevői. **A szerzői jogi ügyekben ez kizárt.** Szakértői testület csak egy létezik, a rá vonatkozó jogszabályok még arra sem adnak lehetőséget, hogy másodlagos véleményt egy másik tanácsától kérni lehessen. Én próbáltam magánszakértőt keresni, de nincs, **kizárólag neves ügyvédi irodák foglalkoznak szerzői jogi ügyek vitelével,** és az ezzel kapcsolatos tanácsadással. Hogy miért? **Mert ez jogkérdés,** megválaszolása jogászokra van bízva, az **SzJSZT tagjai is zömében ügyvédek,** nem pedig közgazdászok, mérnökök vagy más, a ténykérdések eldöntésére hivatott szakemberek.

A másodfokú bíróság tévedéseit **a másik fél, a vádlott tudja orvosoltatni** a Kúria előtti felülvizsgálati eljárással. Az igazságszolgáltatás, a törvény előtti egyenlőség, a fegyveregyenlőség elvét sérti, hogy míg **a vádlottnak harmadfokú eljárásra és felülvizsgálatra is van lehetősége, addig a pótmagánvádló jogai korlátozottak mind a vádlotthoz, mind egyébként a rendes büntetőeljárásban az ügyészhez képest.**

Az eljárás során először a másodfokú ítélet kihirdetésekor értesültem arról, hogy 106.800 Ft összegű védői díjat kell megfizessek. Az ítélet hivatkozik a 25/2016. (XII. 23.) IM rendeletre, amely 2018. július 1-jei hatállyal lett **hatályon kívül helyezve** a 19/2018. (VI. 28.) IM rendelet 11. § által, ráadásul maga a 2016-os IM rendelet is a 8. és 9. §-ok rendelkezései alapján csak a 2017. január 1-jét követően indult büntetőeljárásokra kell alkalmazni.

Nem fejt ki az ítélet, hogy pontosan hogyan jött ki ez az összeg. Sem jogalap, sem összecszerűség tekintetében az eljárás során nem volt lehetőségem az ezzel kapcsolatos véleményemet kifejteni, és **a bíróság döntése ellen jogorvoslattal sem élhetek.** Lényegében, ha a másodfokú bíróság a mostani döntéséhez hasonlóan, tehát jogellenesen 10.000.000 Ft bűnügyi költségről határoz, akkor sem tudnék ellene semmilyen jogorvoslattal élni.

A fentebb hivatkozott EJEK és AB döntéseket is figyelembe véve az Alaptörvénybe ütközik a szabályozás illetve a gyakorlat.

[Redacted signature area]

Tisztelettel:

[Redacted signature area]